

00031

1960/05/16

POLITICKÉ BYRO ÚSTŘEDNÍHO VÝBORU KSČ
PŘÍSNĚ TAJNÉ!

5155/14

K bodu: Dodávky speciálních materiálů kubánské revoluční vládě

Příloha I

Návrh usnesení

Příloha III

Zpráva

PROSÍME PO PROJEDNÁNÍ IHNED VRÁTIT !

Předkládá: s. F. Krajčír

16. 5. 1960

Počet listů: 15

Tento materiál je nutno vrátit nejpozději do jednoho měsíce technickému oddělení ÚV KSČ

Příloha III

Z p r á v a

o dodávkách speciálních materiálů z Československa na Kubu.

Při návštěvě Československa v dubnu 1960 požádal s. Blas Roca, generální tajemník Lidové socialistické strany Kuby, o dodání potřebné výstroje a vojenské techniky kubánské revoluční vládě. Koncem dubna byla tato prosba rozšířena o další techniku doplňkem, který předal v Praze představitel kubánské vlády kapitán Pina. Vedle dodávek speciální techniky bylo Československo požádáno o poskytnutí technické pomoci při výcviku a přípravě kádru kubánských ozbrojených sil. Z československé strany byla přislíbena plná podpora a dáno ujištění o snaze vyhovět vyslovené žádosti.

Možnost dodávek speciální techniky na Kubu, jakož i poskytnutí technické pomoci bylo několikrát konzultováno se Sovětským svazem, naposledy v březnu 1960. Sovětské vlád[a] k možnosti dodávek speciální techniky zaujala kladné stanovisko a za účelem dohodnutí společného postupu vyslala do Prahy v dubnu a v květnu 1960 generála Sidoroviče, který dodávky speciální techniky projednal s prvním tajemníkem ÚV KSČ a prezidentem republiky s. A. Novotným a náměstkem předsedy vlády a předsedou Státní plánovací komise s. O. Šimůnkem.

Ve dnech 11. až 14. května 1960 konaly se v Praze závěrečné rozhovory mezi sovětskou delegací, vedenou s. generálem Sidorovičem s československou stranou, za kterou vedl jednání ředitel MZO-HTS s. František Mareš.¹² Během jednání byly projednány následující zásady uskutečnění dodávek speciální techniky a poskytnutí technické pomoci kubánské revoluční vládě:

1. Rozsah dodávek:

Dodávky speciální techniky z Československa a ze Sovětského svazu pokryjí prakticky všechny požadavky kubánské strany.

Pro nedostatek žádaných druhů nebude však možno na Kubu dodat 13 kusů letounů typu Avia-14, 24 kusů raketometů RM-130 s náboji a 4 kusy rozhlasových stanic s okruhem slyšitelnosti 250 km. Zčásti bude možno uspokojit požadavek na

¹² Vedoucí HTS-MZO František Mareš nastoupil do čela Omnipolu na konci padesátých let. Jeho příchodem skončila řada skandálů (neschopnost předchozího vedoucího Antonína Podzimka, konflikty s generálním štábem MNO., ministrem vnitra Rudolfem Barákem, únik informací o kontraktu s Egyptem a zvláště pak zadržení československé lodi Lidice se zbraněmi pro alžírské povstalce), které do té doby fungování hlavní technické správy provázely. Po určité době vystřídal Františka Mareše další dlouholetý vedoucí HTS František Langer.

dodávku 7,62 mm střeliva pro samonabíjecí pušku vz. 52 a lehký kulomet vz. 52,9 mm náboje pro samopal vz. 23/25 a letounů L-60 ve spojovací verzi. Celkový objem neuspokojených požadavků kubánské strany činí přibližně 150 mil. Kčs.

Z celkové hodnoty požadavků, předložených kubánskou stranou, které dosahují částky cca 1.016 mil. Kčs, může být společně Československem a Sovětským svazem dodáno speciální techniky v hodnotě cca 866 mil. Kčs a materiálů civilního charakteru v hodnotě 40 mil. Kčs (v cenách běžně dosahovaných na jiných kapitalistických trzích) při paritě CIF kubánský přístav. Z toho bude činit československý podíl dodávek speciální techniky 569 mil. Kčs (tj. 66 %) a 7,9 mil. Kčs (tj. 20 % u civilní techniky, zatímco sovětský podíl dodávek dosáhne u speciální techniky částky 297 mil. Kčs (tj. 34 %) a u materiálů civilní povahy 32,4 mil. Kčs (tj. 80 %).

Československo obdrží za speciální techniku od Kuby ve smyslu dohody se sovětskými představiteli 1/3 ceny CIF kubánský přístav, tj. cca 190 mil. Kčs, a od Sovětského svazu 15 % z ceny fco československo-sovětská hranice, tj. cca 77 mil. Kčs, takže oproti kalkulované ceně speciální techniky, 569 mil. Kčs při podmínce CIF kubánský přístav obdrží ČSR celkem cca 267 mil. Kčs, tj. cca 47 % běžně dosahovaných cen speciální techniky. Přitom uspoří Československo za námořní dopravu, kterou bezúplatně provede Sovětský svaz, cca 35 mil. Kčs.

Ve srovnání s běžně dosahovanými cenami na kapitalistických trzích představuje docílená úhrada sice rozdíl zhruba 267 mil. Kčs, což však není srovnatelné proto, že zde jde o techniku, pro kterou není v Československu upotřebení a v současné době je na jiných kapitalistických trzích neprodejná. Veškerá speciální technika, uvažovaná pro vývoz na Kubu, pochází z nadbytečných zásob ministerstva národní obrany.

Otázka dodání potřebného počtu munice bude patrně jednou ze základních otázek jednání s kubánskou stranou o dodávkách speciální techniky vůbec. Požadavky kubánské strany na dodávku munice 7,62 mm a 9 mm není možno plně pokrýt ze zásob ministerstva a chybějící množství by bylo třeba vyrobit. Jestliže by měly být potřeby kubánské strany kryty alespoň 10 palebními průměry pro samonabíjecí pušky, lehké kulometry a samopaly, bylo by nutno v Československu vyrobit nad dodávané množství 116 mil. kusů nábojů 7,62 mm a 150 mil. kusů nábojů 9 mm Parabellum. Náklady spojené s výrobou tohoto množství munice by činily cca 130 mil. Kčs v nákupních cenách. Naproti tomu by československá strana v úhradách od Kuby a Sovětského svazu obdržela celkem 47 mil. Kčs v exportních cenách, ačkoliv exportní hodnota této munice činí 100 mil. Kčs v exportních cenách při paritě CIF. Z toho plyne, že výroba uvedeného množství munice by byla pro československou stranu krajně nevýhodná, protože by představovala ztrátu 53 mil. Kčs v exportní ceně, nehledě k tomu, že z obdržených úhrad by nebyly kryty devizové náklady. Proto zamýšlí československá strana při jednáních s kubánskou stranou upozornit na okolnost, že nebude možno zajistit dodávky munice ve větším rozsahu, než je navrhováno, a odkázat kubánskou stranu na nutnost urychlené výstavby muničního závodu, který v současné době ministerstvo zahraničního obchodu - hlavní technická zpráva, projednává. Současně československá strana upozorní kubánské představitele na velké potíže, které by plynuly ze skladování tak velkého množství munice. V případě, že by se československé straně nepodařilo přesvědčit kubánskou stranu o účelnosti navrhovaného řešení, bylo by nutno dodatečně řešit výrobu výše uvedeného

množství munice, jakož i způsob, jak zmenšit ztráty, které pro československou stranu by výrobu munice vznikly.

Obdobným problémem, i když ne tak ekonomicky tíživým, je dodávka telefonních ústředí TU-30 (10 kusů) a TU-20 (200 kusů), které nelze v současné době obstarat ze zásob ministerstva národní obrany, a které by bylo rovněž nutno vyrobit.

Při jednání bude třeba rovněž upozornit kubánskou stranu na okolnost, že značná část dodávané speciální techniky je druhé kategorie, to znamená, že byly uskladněny, resp. používány. Z toho důvodu bylo se sovětskými představiteli dohodnuto, že bude poskytnuta 10 % sleva na materiály druhé kategorie z cen materiálů první kategorie.

Spolu s většinou dodávané speciální techniky se uvažuje dodat rovněž náhradní díly na tříletou exploataci. Dodávané náhradní díly mohou uspokojit v hrubých rysech požadavky kubánské strany do roku 1962 až 1963. Nevyřešena zůstává otázka dodávky náhradních dílů počínaje léty 1962 - 1963, kdy bude nutno obstarat náhradní díly pro zajištění středních a generálních oprav. Vzhledem ke skutečnosti, že dodávaná speciální technika se v Československu ani v Sovětském svazu nevyrábí již několik let, bylo by možno uspokojit kubánské požadavky na dodávky dalších náhradních dílů po této době pouze zčásti v případě, že by byly k dispozici náhradní díly ze skladů ministerstva národní obrany. O výrobě požadovaných náhradních dílů v době po roce 1962 a 1963 nelze uvažovat z toho důvodu, že výrobní nářadí a přípravky ve většině případů nejsou na závodech již k dispozici. Na tento problém bude nutno kubánskou stranu otevřeně upozornit s tím, že československá strana bude moci posoudit možnost dodávek náhradních dílů případ od případu a že kubánská strana bude patrně nucena si náhradní díly pro opravu dodané speciální techniky obstarat rozebráním části dodané speciální techniky.

S otázkou náhradních dílů je úzce svázán rovněž problém provádění oprav dodané vojenské techniky na Kubě. K zajištění běžných oprav nabídne Československo dodat pojízdné dílny. Nebude však možno zajistit provádění středních a generálních oprav ve stálých opravárenských dílnách na Kubě vzhledem k tomu, že ani československá, ani sovětská strana nebude schopna zajistit potřebné strojní vybavení uvedených opravárenských závodů. V krajním případě bylo by možno uvažovat pouze o provádění středních a generálních oprav dodané speciální techniky v československých opravárenských závodech, při čemž se předpokládá, že k uskutečnění těchto oprav by mohlo dojít pouze v případě, že budou k dispozici potřebné náhradní díly.

S ohledem na mimořádnou situaci na Kubě bude na žádost sovětské strany uskutečněna první zásilka speciálních materiálů ještě před podepsáním dohody mezi Československem a Kubou. V této zásilce, jejíž hodnota představuje cca 50 mil. Kčs CIF, bude 10.000 kusů 9 mm samopalů čs., 500 kusů lehkých a 250 těžkých kulometů, 100.000 ručních granátů a 40 mil. nábojů. K řádnému zajištění této zásilky je třeba předem vyslat na Kubu československé specialisty, kteří by prověřili vhodné skladovací prostory, zajistili provedení dekonzervace a uložení materiálu. Současně by provedli základní instruktáž o použití materiálu. Náklady spojené s vysláním těchto specialistů by zatím nesla československá strana s tím, že po podepsání kontraktů budou náklady za specialisty vyúčtovány v rámci poskytované technické pomoci.

2) Zásady pro uzavření dohody.

Na základě dohody mezi představiteli komunistických stran Československé republiky a Svazu SSR budou dodávky speciálních materiálů uskutečněny pouze za 1/3 jejich ceny CIF kubánský přístav. 1/3 celkové hodnoty, tj. 288 mil. Kčs, by byla zaplacená v letech 1960 - 1969 deseti stejnými ročními splátkami. Podle dohody s představiteli SSSR bude československá delegace prosazovat, aby platby byly uskutečněny ve volně směnitelné měně, což by představovalo ročně přínos 28,8 mil. Kčs, z toho pro ČSR 19 mil. Kčs a pro SSSR 9,8 mil. Kčs. V případě, že by kubánská strana odmítala placení ve volných měnách, bylo dohodnuto, že může být přistoupeno na různé kombinace placení ve volných měnách a ve zboží včetně placení pouze kubánským zbožím. Pokud jde o materiály civilního charakteru, bude československá delegace prosazovat maximálně pětiletý úvěr při plné hodnotě úhrady dodávek, při čemž by roční splátky československého podílu byly cca 1,3 mil. Kčs. Československá delegace bude požadovat stejný způsob placení jako u speciálních materiálů.

Pokud jde o záruku za poskytnutý úvěr, bude požadována bankovní garancie Národní banky Kuby. Úvěr bude poskytnut na 2% roční úrok.

Pokud by bylo nutno přistoupit na zásady placení kubánským zbožím, bude československá delegace prosazovat, aby jí byly zajištěny při nákupech kubánského zboží maximální výhody a stanoven vhodný sortiment kubánského zboží.

V souvislosti s dodávkami speciálních materiálů bude poskytnuta Kubě technická pomoc, a to jak výukou specialistů v Československu, tak i vysíláním československých specialistů na Kubu. Československá delegace bude prosazovat, aby maximum technické pomoci bylo uskutečněno v Československu a pouze nezbytný rozsah na Kubě.

Československá delegace by měla být zmocněna poskytnout maximálně osmiletý úvěr na uskutečnění technické pomoci v Československu. Za poskytování technické pomoci na Kubě bude požadována úhrada za hotové.

S uskutečněním dodávek československá strana musí rovněž zajistit dodávky potřebné technické dokumentace, při čemž bude prosazovat, aby ji odebrala kubánská strana v anglickém jazyce, protože v Československu není možnost zajistit překlad do španělštiny. Překlad z angličtiny do španělštiny by si provedla kubánská strana sama.

Na základě dohody představitelů komunistických stran ČSR a SSSR projednala československá delegace se sovětskou delegací rovněž otázku pomoci Sovětského svazu Československu v uskutečňování dodávek speciálních materiálů na Kubu.

S vládou SSSR bude sjednána příslušná dohoda, ve které budou zakotveny povinnosti Sovětského svazu vůči Československu jakožto nositeli veškerých závazků vůči vládě republiky Kuby za podmínek, které budou sjednány mezi delegacemi Československa a Kuby.

V souvislosti s poskytnutím technické pomoci Kubě zabezpečí i sovětská strana Československu technickou pomoc, a to jak vysíláním sovětských specialistů prostřednictvím československých organizací na Kubu, tak i vysíláním sovětských specialistů do Československa a poskytnutím materiálové pomoci. Otázka materiálové pomoci nebyla dosud plně dohodnuta pokud jde o materiálovou pomoc, neboť sovětská

představitelé zastávají názor, aby speciální materiál, který nemá Československo pro výuku k dispozici, byl zakoupen v Sovětském svazu, při čemž československá delegace je toho názoru, aby tento materiál jí byl sovětskou stranou zapůjčen. Sovětská delegace vyjádřila rovněž svůj souhlas s tím, že pokud by Československo poskytlo technickou pomoc za úvěrových podmínek, přizpůsobila by obdobně platební podmínky za tuto pomoc vůči ČSR. Za tím účelem obě strany ještě projednají podrobněji rozsah technické pomoci Sovětského svazu.

Technická dokumentace, která musí být dodána na Kbu se speciálním materiálem, bude zajištěna i pro sovětské materiály československou stranou. Sovětská delegace odůvodnila své stanovisko tím, že nemá možnost zajistit překlad této dokumentace do anglického jazyka. Při tom zdůraznila, že již při dodávkách speciálních materiálů do Egypta a Indonésie bylo použito stejné praktiky, při čemž potřebná dokumentace v ruštině byla již československým organizacím dodána a Sovětský svaz by předal pouze doplňky a změny této dokumentace, případně tu, kterou Československu ještě nepředal. Sovětská strana se zavazuje zaplatit Československu veškeré náklady, které bude mít v souvislosti s překlady a pořízením dokumentace pro kubánskou stranu. Zajištění tohoto požadavku, jak již vyplynulo ze zkušeností z dřívějších akcí, představuje náročný a pracný úkol. Znamená, že musí být překontrolována veškerá dokumentace, která je v Československu pro sovětský materiál k dispozici, provedeny v ní opravy podle změn, které nastaly, musí být doplněna, veškeré tyto změny musí být přeloženy do angličtiny a dokumentace přepsána do angličtiny. Rozsah této dokumentace představuje cca 1.000 knih a brožur (300.000 stran). Ke splnění tohoto úkolu bude třeba zajistit potřebný počet překladatelů a písárek.

Při zajištění dopravy byla projednána otázka pojištění, při čemž sovětská strana nebude provádět pojištění proti válečným rizikům proto, aby jednotlivé dodávky a dopravní cesty byly maximálně utajeny. Ve svém důsledku to znamená, že československá delegace musí prosadit, že v případě, že by došlo v průběhu transportu ke zničení materiálů jiným způsobem než jak je kryt podle normální pojistky, bude kubánská strana povinna splnit své závazky, aniž by dostala příslušný materiál.

Při jednání se sovětskou delegací bylo rovněž dosaženo dohody v tom směru, že v případě, jestliže by nebyly splněny platební závazky kubánské strany vůči Československu, poskytne Sovětský svaz Československu úhradu dalších 15 %, takže by úhrada SSSR činila celkem 30 %, a to z hodnoty dodávek fco československá hranice. Tato úhrada by byla zaplacená v československo-sovětském clearingui.

Mezi československou a sovětskou stranou bylo dosaženo dohody v tom, že sovětská strana v rozsahu svého podílu ponese všechna rizika vyplývající z případného neplnění platebních závazků kubánskou stranou.

Vzhledem k tomu, že je v podstatě dodáván materiál druhé kategorie, bude československou delegací odmítnut jakýkoliv požadavek na poskytnutí záruk na dodávaný materiál.

Při jednání sovětská delegace odmítla, aby se spolu s československou delegací jednání na Kubě zúčastnil představitel sovětské strany a nedoporučila, aby československá delegace vcházela v jakýkoliv styk s představiteli SSSR na Kubě. Sovětská delegace rovněž odmítla, aby potřební českoslovenští specialisté byli dopraveni na Kubu prvním sovětským transportem speciálního materiálu. Tím vzniká

otázka, jak nejvhodněji provést dopravu celkem početné československé delegace, neboť pro zajištění uskladnění, převzetí, dekonzervace a konzervace první zásilky bude zapotřebí, aby před příchodem zásilky bylo na Kubě cca 12 československých vojenských odborníků, kteří spolu se členy delegace budou představovat skupinu 25 lidí. Je zřejmé, že takový počet vzbudí značnou pozornost veřejnosti. Bylo by proto třeba uvážit otázku dopravy, a to aby doprava byla provedena po menších skupinách různými trasami, nebo zvážit možnost uskutečnit dopravu československým letounem Il-18.

Pokud jde o samotné jednání, bude delegace vedena s. F. Krajčírem a jeho alternát s právem podpisu s. Mareš, ředitel MZO-HTS.

Č. j. 5155/60 Sv/Je

Přísně tajné!

U s n e s e n í

99. schůze politického byra ÚV KSČ ze dne 17. 5. 1960

k bodu: 28) Dodávky speciálních materiálů kubánské revoluční vládě (s. F. Krajčír)

U s n e s e n o:

Politické byro ÚV KSČ

I. Bere na vědomí předloženou zprávu.

II. Souhlasí

1. s tím, aby vláda Československé republiky byla smluvní stranou při jednání o dodávkách speciálních a některých civilních materiálů revoluční vládě Kuby včetně dodávek z SSSR,

2. s tím, aby první zásilka speciální techniky se uskutečnila s ohledem na mimořádnou situaci Kuby bez smluvního dokumentu s kubánskou stranou,

3. s poskytnutím nejvýše osmiletého úvěru při 2 % úroku na výcvik kubánských specialistů v ČSR až do výše 50 mil. Kčs, splatného v letech 1960 až 1967, jakož i s uskutečněním technické pomoci výcvikem na Kubě v nejnutnějším rozsahu proti placení v hotovosti,

4. s uzavřením následujících dokumentů mezi vládou Československé republiky a revoluční vládou Kuby:

a) Dohody v dodávkách speciálních materiálů v celkové hodnotě do cca 886 mil. Kčs CIF kubánský přístav včetně podílu SSSR (SSSR 297 mil. Kčs, ČSR 569 mil. Kčs). Z této ceny zaplatí kubánská revoluční vláda 1/3 ceny CIF kubánský přístav, tj. cca 288 mil. Kčs, přičemž 2/3 ceny materiálů budou poskytnuty darem vládě republiky Kuby.

Placení 1/3 ceny bude provedeno ve volných devizách nebo kubánským zbožím deseti stejnými ročními splátkami počínaje rokem 1960, případně 1961 při 2 % úroku.

Do Dohody budou zahrnuty dodávky některých materiálů civilního charakteru československého původu v hodnotě cca 7,9 mil. Kčs a sovětského původu v hodnotě 32,4 mil. Kčs,

b) Protokolu o poskytnutí technické pomoci při výcviku kubánských vojenských odborníků organizováním kursů v ČSR a na Kubě,

c) Dohody na dodávky zařízení pro výrobu 7,62 mm samonabíjecí pušky vz. 52 a 9 mm samopalu vz. 23/25, jakož i příslušné munice včetně poskytnutí licenční dokumentace, technické pomoci spojené s vybudováním závodu s poskytnutím pětiletého úvěru s 2% úrokem ročně, splatného v letech 1961 - 1965 až do výše 20 mil. Kčs,

5. s poskytnutím úvěru do výše 30 mil. Kčs na dodávky civilních letadel a sportovních zbraní československého původu, který by byl splacen pěti splátkami v letech 1961 - 1965 při 2% úroku, jakož i s dodávkami některých sovětských materiálů civilního charakteru za stejných podmínek,

6. se zřízením funkce obchodního přidělence pro věci technické a odborného úředníka při obchodním oddělení československého velvyslanectví na Kubě,

7. se zvýšením stavu pracovníků MZO-hlavní technické správy a zmocňuje s. O. Šimůnka na návrh s. F. Krajčíra provést příslušná opatření.

III. Ukládá

1. s. F. Krajčírovi

a) uzavřít jménem československé vlády s vládou SSSR Dohodu o dodávkách speciálních materiálů z SSSR na Kubu v celkové hodnotě do částky cca 297 mil. Kčs, a to za stejných podmínek, za nichž bude uzavřena dohoda mezi ČSR a Kubou s tím, že bude

- uhrazeno vládou SSSR 35 % hodnoty československých materiálů dodávaných na Kubu v československo-sovětském clearing u v termínech, které budou shodné se splátkami podle dohody mezi vládou ČSR a Kubou,

- vláda SSSR uhrazovat vládě ČSR v rámci československo-sovětského clearing u dalších 15 % ze zbývajících neuhrazené hodnoty dodávaného československého materiálu v cenách fco československé hranice v případě, že vláda republiky Kubu nedostojí svým závazkům,

b) v dohodách s SSSR sjednat, aby dopravu speciálních materiálů československého původu provedl od československých hranic až do kubánských přístavů Sovětský svaz na vlastní náklad,

2. s. B. Lomskému

a) zajistit požadavky ministra zahraničního obchodu na dodání první zásilky tak, aby tato zásilka byla nejpozději do 21. května 1960 ve stanici Čierna n/T.,

b) zajistit dodávky speciálních materiálů pro Kubu podle dohod podepsaných mezi vládou ČSR a Kubou,

c) zajistit podle požadavků ministra zahraničního obchodu poskytnutí technické pomoci, a to jak v ČSR, tak i na Kubě,

3. s. J. Ďurišovi

a) provést ve spolupráci se s. F. Krajčírem a s. O. Šimůnkem potřebná úvěrová opatření pokud vyplynou z tohoto usnesení,

4. s. K. Poláčkovi zabezpečit podle požadavků ministra zahraničního obchodu dodávky investičních zařízení pro výstavbu zbrojního a muničního závodu na Kubě v souladu s dohodou mezi vládou ČSR a Kuby.

IV. Jmenuje vládní delegaci ve složení

vedoucí delegace s. F. Krajčír, ministr zahraničního obchodu

alternát vedoucího s právem podpisu příslušných dohod s. F. Mareš, ředitel MZO-HTS

členové delegace: s. J. Knytl, pracovník MZO-HTS

s. K. Černý, pracovník MZO-HTS

s. A. Novotný, pracovník MZO-HTS

s. plk. Srovnal V., pracovník MNO

V. Zmocňuje s. F. Krajčíra a s. F. Mareše podepsat dokumenty uvedené v bodech II a III tohoto usnesení, jakož i určit další experty v dohodě se s. B. Lomským a s. K. Poláčkem pro jednání na Kubu.

Provede: s. F. Krajčír

s. B. Lomský

s. J. Ďuriš

s. K. Poláček¹³

Na vědomí: s. V. Široký¹⁴

s. O. Šimůnek

s. L. Jankovcová

s. V. David

AMZV, Havana, PZ, 1960.

TRANSLATION FOLLOWS

Central State Archive, Archive of the Central Committee of the Communist Party of Czechoslovakia, fund 02-2, Politburo of the Central Committee of the Communist Party of Czechoslovakia, 1958-1962, Vol. 259 and 343, point 29, page 19.

POLITBURO OF THE CENTRAL COMMITTEE OF THE COMMUNIST PARTY
OF CZECHOSLOVAKIA
STRICTLY CONFIDENTIAL!

5155/14

Point: Supplies of special material to the Cuban revolutionary government.

Enclosure I

Proposed resolution

Enclosure III

Report

PLEASE RETURN IMMEDIATELY FOLLOWING DISCUSSIONS!

Presented by: Comrade F. Krajčír

16.5.1960

Number of pages: 15

It is necessary to return these materials to the Technical Division of the Central Committee of the Communist Party of Czechoslovakia within one month at the latest.

Enclosure III

Report

On supplying special materials from Czechoslovakia to Cuba.

During his visit to Czechoslovakia in April 1960, Comrade Blas Roca, the General Secretary of the People's Socialist Party of Cuba requested the supply of needed equipment and military technology to the Cuban revolutionary government. At the end of April this request was extended to include further technical goods, and presented in Prague by a representative of the Cuban government, Captain Pina. In addition to the supply of special technology, Czechoslovakia was asked to provide technical assistance during the training and preparation of cadres from the Cuban

armed forces. The Czechoslovak side promised full support and gave its assurance that it will try to meet the stated requests.

The possibility of supplying Cuba with special technology as well as providing technical assistance was consulted with the Soviet Union a number of times, the most recent being in March 1960. The Soviet government adopted a positive viewpoint on the matter of supplying specialized technology, and with the purpose of agreeing upon a joint course of action sent to Prague in April and May 1960 General Sidorovich, who discussed these matters with the General Secretary of the Central Committee of the Communist Party of Czechoslovakia and the President of the republic, Comrade A. Novotný, and the Deputy Chairman of the Government and Chairman of the State Planning Commission, Comrade O. Šimůnk.

On May 11-14th, 1960, closing discussions were held in Prague between the Soviet delegation led by Comrade General Sidorovich, and the Czechoslovak side which was led by the Director of the main Technical Department of the Ministry of International Trade, Comrade František Mareš.¹² The consequences of the policy to supply specialized technology and offer technical assistance to the Cuban revolutionary government were discussed at these meetings:

1. The extent of the supplies:

The supplies of specialized technology from Czechoslovakia and the Soviet Union cover practically all of the Cuban side's requests.

However, due to a shortage of the requested types, it will not be possible to supply Cuba with the following: 13 airplanes (model Avia-14), 24 rocket-launchers (model RM-130), and 4 radio satellites with a range of 250 Km. In part, it will be

¹² Director of the Technical Department, Ministry of International Trade, František Mareš became the head of Omnipol at the end of the 1950s. His arrival ended a series of scandals (the incapability of the former Director, Antonín Podzimka, conflicts with the general staff of the Ministry of National Defense, with Minister of the Interior Rudolf Barák, the leak of information regarding a contract with Egypt, and especially the detainment of the Czechoslovak vessel *Lidice* that contained arms for Algerian rebel

possible to satisfy a request for the supply of 7.62mm bullets for fully automatic gun type 52, and light machine-gun type 52.9mm cartridges for guns type 23/25, and airplanes L-60 in a joint version. The total of unfulfilled Cuban requests numbers about 150 million Kčs.

Of the entire value of requests presented by the Cuban side that reach about 1.016 million Kčs, Czechoslovakia and the Soviet Union can together supply special technology with a value of about 866 million Kčs, and materials of a civilian character valued at 40 million Kčs (costs at regular rates on other capitalist markets) according to CIF values. Of this, the Czechoslovak share of special technical supplies will number 569 million Kčs (or 66%) and 7.9 million Kčs (or 20% in civilian technology), whereas the Soviet share will reach 297 million Kčs (or 34%) in specialized technology, and 32.4 million Kčs (or 80%) in civilian materials.

According to the agreement with the Soviet representatives, Czechoslovakia will get 1/3rd of the CIF price for the specialized technology from Cuba, so about 190 million Kčs, and from the Soviet Union 15% of the transport costs, so about 77 million Kčs. Thus against the calculated cost of the specialized technology at 569 million Kčs under the conditions of CIF, the Cubans will in total give the Czechoslovak Socialist Republic about 267 million Kčs, or about 47% of the regular rates of specialized technology. At the same time, Czechoslovakia will save on the naval transportation costs, which the Soviets will provide free of charge at about 35 million Kčs.

When compared with the regular rates in capitalist markets the final settlement does present a difference of about 267 million Kčs, yet this is not comparable because it concerns technology which is not usable in Czechoslovakia, and at the same time unsellable on other capitalist markets. All of the specialized technology being considered for export to Cuba comes from a surplus of supplies at the Ministry of National Defense.

mutineers) that had accompanied the Technical Department's work. After a certain time František Mareš was succeeded by František Langer, another long-time boss of the Technical Department.

The question of the required amount of ammunition will apparently be one of the basic questions dealt with in the negotiations with the Cuban side. It is not possible to fully cover the Cuban side's requests for 7.62mm and 9mm ammunition from the Ministry's supplies, and the remainder would have to be manufactured. If the Cuban needs are to be covered with at least 10 caliber shots for fully automatic guns, light machine-guns and guns, it would be necessary to manufacture another 116 million 7.62mm cartridges, and 150 million 9mm cartridges in Czechoslovakia. The costs of producing ammunition in this amount would be about 130 million Kčs at going rates. In contrast, the Czechoslovak side would get a total of 47 million Kčs in reimbursement from Cuba and the Soviet Union, though the export value of this ammunition would be 100 million Kčs according to CIF export rates. This means that the manufacture of such an amount of ammunition would be particularly unbeneficial for Czechoslovakia since it would mean a loss of 53 million Kčs in the export cost, not to mention that foreign currency expenses would not be covered in the settlement. Therefore, during negotiations the Czechoslovak side is thinking to alert the Cuban side to the fact that it will not be possible to secure ammunition supplies in a larger quantity than is proposed, and to make them aware of the need to construct a munitions works quickly—something the main Technical Department at the Ministry of International Trade is currently discussing. At the same time the Czechoslovak side will warn the Cuban representatives of the serious problems that would result from storing such a large quantity of ammunition. In the event that the Czechoslovak side should fail to convince the Cuban side of the advantageous proposed solution, it would then be necessary to solve the problem of manufacturing the higher number of ammunition, and therefore also how to decrease the losses that the manufacture of ammunition would bring for Czechoslovakia.

A reoccurring problem, though not as economically burdensome, is the supply of telephone switchboards TU-30 (10 pieces) and TU-20 (200 pieces), which are not possible to get from the Ministry of National Defense's supplies at the current time, and which it would also be necessary to manufacture.

During the negotiations it will also be necessary to alert the Cuban side to the fact that the majority of the special technical supplies are of a second category, which either means that they were in storage or are used. For this reason it was decided upon with the Soviet representatives that materials of the second category will be sold at 10% less than those of the first category.

The possibility of also supplying spare parts in a 3-year joint venture along with most of the technical supplies is also being considered. Such a supply of spare parts could in a rough outline satisfy the Cuban side's requests until 1962 or 1963. The question of spare parts for the years 1962-1963 remains unsolved, during which time it will be necessary to acquire spare parts to secure medium and general repairs. Considering the fact that the specialized technical supplies have not been manufactured in either Czechoslovakia nor the Soviet Union for several years now, it would only be possible to partly satisfy the Cuban requests for spare parts after this time if they would be available in storage at the Ministry of National Defense. It is not possible to consider the manufacture of spare parts after 1962 and 1963 for the simple reason that in most cases the required tools and materials are no longer available in the factories. It will be necessary to warn the Cuban side of this problem, adding that the Czechoslovak side will be able to judge the possibility of supplying spare parts on a case by case basis, and that the Cuban side will apparently be forced to acquire spare parts for repairs from a part of the supplied special technology.

Closely tied to the question of spare parts is also the problem of undertaking repairs of the military technology supplied to Cuba. Czechoslovakia will offer to supply mobile repair shops to secure normal repairs. However, it will not be possible to arrange for medium and general repairs in permanent repair shops in Cuba considering the fact that neither the Czechoslovak side nor the Soviet side will be capable of securing the needed machines for such a factory. As an alternative in some cases, it would be possible to consider medium and general repairs on the supplied special technology in Czechoslovak repair factories, and this based on the assumption that the required spare parts will be available.

Considering the unique situation in Cuba, and at the request of the Soviet side, the first shipment of specialized materials will be sent prior to signing the contract between Czechoslovakia and Cuba. This shipment, valued at about 50 million Kčs CIF, will include 10 000 Czechoslovak 9mm guns, 500 light and 250 heavy machine guns, 100 000 hand grenades and 40 million cartridges. As part of arranging this shipment it is first necessary to send Czechoslovak specialists to Cuba to have them check upon the storage spaces, as well as secure the preservation and storage of the materials. At the same time they would offer a basic lesson on how to use the materials. For the time being the Czechoslovak side would cover the expenses of sending these specialists to Cuba, and once the contract is signed these expenses would be charged within the framework of providing technical assistance.

2. Principles on which to close the agreement

On the basis of an agreement between representatives of the communist parties of the Czechoslovak Republic and the Soviet Union the supply of specialized materials to Cuba will be realized for only 1/3rd of their CIF price. 1/3rd of the entire value, thus 288 million Kčs would be paid in the years 1960-1969 in ten equal annual installments. According to the agreement made with the representatives from the Soviet Union, the Czechoslovak delegation will press for these payments to be made in a foreign currency, which would yield 28.8 million Kčs annually, and of those 19 million Kčs would go to the Czechoslovak Socialist Republic and 9.8 million Kčs to the Soviet Union. In the event that the Cuban side would refuse to pay in foreign currency it was agreed upon that a combination of payments can be accepted, such as: payment in a foreign currency and in goods, including payment in the form of Cuban goods only. Regarding materials of a civilian character, the Czechoslovak delegation will push for a maximum 5-year credit at the full value of goods supplied, which would make the Czechoslovak share of payments about 1.3 million Kčs. The Czechoslovak delegation will request the same method of payment as with the special materials.

As far as the guarantee on the extended credit, a bank guarantee will be requested from the National Bank of Cuba. The credit will be granted at 2% annual interest.

If it were necessary to accept payment in the form of Cuban goods, the Czechoslovak delegation will insist that maximum advantages be provided during the purchase of Cuban goods, and that a suitable assortment of Cuban goods be presented.

In relation to supplies of specialized materials Cuba will be given technical aid, both in the form of training specialists in Czechoslovakia, and in sending Czechoslovak specialists to Cuba. The Czechoslovak delegation will also press for the maximum technical assistance to be provided in Czechoslovakia, and only the essential bit in Cuba.

The Czechoslovak delegation should be authorized to provide a maximum 8-year credit for implementing the technical assistance in Czechoslovakia. A cash settlement will be requested for providing technical assistance in Cuba.

When realizing the supplies the Czechoslovak side must also arrange for the necessary technical documentation, and it will press the Cuban side to accept these in English because in Czechoslovakia there is no opportunity to arrange for a translation into Spanish. The Cuban side would arrange for the translation from English to Spanish on its own.

On the basis of the agreement between representatives of the communist parties of the Czechoslovak Socialist Republic and the Union of Soviet Socialist Republics, the Czechoslovak delegation also discussed with the Soviet delegation the question of the Soviet Union assisting Czechoslovakia in realizing the supply of special materials to Cuba.

There will be an authorized agreement negotiated with the Soviet government, in which the responsibilities of the Soviet Union to Czechoslovakia will be anchored—Czechoslovakia being the carrier of all ties with the government of the Cuban republic,

under conditions that will be negotiated between the Czechoslovak and Cuban delegations.

In relation to providing technical assistance to Cuba, the Soviet side will also secure technical assistance to Czechoslovakia both by sending Soviet specialists to Cuba through Czechoslovak channels, and by sending Soviet specialists to Czechoslovakia and granting material assistance. The question of material aid has not yet been fully agreed upon, for the Soviet representatives are of the opinion that the special materials which Czechoslovakia does not have on hand for training be bought in the Soviet Union, while the Czechoslovak delegation is of the opinion that the Soviet side should lend these materials. The Soviet delegation also agreed that if Czechoslovakia would provide technical aid under conditions of credit, it would adjust the payment conditions of the Czechoslovak Socialist Republic for these same services. To this end, both sides will still discuss the details of technical assistance to be given by the Soviet Union.

The Czechoslovak side will secure the technical documentation that must be sent to Cuba with the special materials, and do the same for the Soviet materials. The Soviet delegation reasoned its position by saying that it does not have the opportunity to secure a translation of this documentation into the English language. At the same time it emphasized that with the supply of special materials to Egypt and Indonesia the same practice was utilized, with the Czechoslovak organizations being given the required documentation in Russian, and with the Soviet Union passing on only additions and changes to the documentation. The Soviet side binds itself to paying Czechoslovakia all the expenses related to the translation and preparation of the documentation for the Cuban side. As has already been proven in earlier operations, securing this request presents a difficult and laborious task. It means that all the documentation available in Czechoslovakia and related to the Soviet materials has to be looked over, corrections must be made according to the changes that have occurred, additions must be made, all of these changes must be translated into English and the documentation re-written in English. The extent of this material is about 1000 books and brochures (300 000 pages).

It will be necessary to secure the required number of translators and clerks to fulfill this task.

In relation to arranging the transport of goods, the question of insurance was discussed and in an effort to keep the individual shipments and routes secret, the Soviet side will not insure the goods against war risks. The consequence is that the Czechoslovak delegation must ensure that in the event the materials would be damaged during the transport to a larger extent than is covered under regular insurance, the Cuban side will still be obliged to fulfill its responsibilities, even without receiving the materials.

During the discussions with the Soviet delegation an agreement was also attained stipulating that should the Cuban side fail to fulfill its payment obligations to Czechoslovakia, the Soviet Union will reimburse Czechoslovakia another 15%, so that reimbursements from the Union of Soviet Socialist Republics would total 30%, and this from the value of supplies delivered to the Czechoslovak border for export. This reimbursement would be paid through existing Czechoslovak-Soviet accounts.

The Czechoslovak and Soviet sides reached an agreement in that as part of its share, the Soviet side will carry all risks ensuing from the possible failure of the Cuban side to fulfill payments.

Considering that practically all of the supplied materials are of a second category, the Czechoslovak delegation will refuse any requests to provide a guarantee on the supplied goods.

During the discussions the Soviet side stated refusal with having a representative of the Soviet side join the Czechoslovak delegation for negotiations in Cuba and did not recommend the Czechoslovak delegation to come into contact with representatives of the USSR in Cuba. The Soviet delegation also refused to have the needed Czechoslovak specialists be transported to Cuba with the first Soviet shipment of special materials. Thus there is a question of how to best undertake the transport of the rather numerous

Czechoslovak delegation. For to secure the storage, transfer and conservation of the first shipment it will be necessary to have about 12 Czechoslovak military experts in Cuba beforehand, who together with the members of the delegation will comprise a group of 25 people. It is probable that such a number will draw the attention of the public.

Therefore, it will be necessary to weigh the question of transportation so that the shipments are conducted on a smaller scale and by way of various routes, or consider realizing the shipment with Czechoslovak airplanes of model I1-18.

As for the actual negotiations, the delegation will be led by F. Krajčír and his alternate who also has signing authority, Comrade Mareš, the Director of the Ministry of International Trade's Technical Department.